

Силабус
вибіркового освітнього компоненту

Назва дисципліни:	Цифрова економіка
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4813
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	Економіки і підприємництва
Мова викладання:	державна
Керівник курсу:	Мордовцев Олександр Сергійович, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	(050) 401-14-79
E-mail:	acmordov@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є набуття є формування компетентностей у здобувачів вищої освіти щодо вирішення професійних завдань, які виникають в різних сферах цифрової економіки.

Предмет: теоретичні основи цифрової економіки, сутність ключових понять цифрової економіки — цифрова трансформація, комп'ютеризація, цифровізація, інформатизація, автоматизація, діджиталізація, Data mining, цифровий добробут, цифровий ринок, цифрові тренди.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- визначення ключових ознак та цілей цифрової економіки, аналіз розвитку цифрових технологій, продуктів, послуг в різних сферах цифрової економіки;
- формування навичок організації електронної комерції;
- систематизація властивостей і детермінантів якості електронної послуг; переваг і недоліків різних методів оцінки і виміру якості електронної комерції і інших видів електронних послуг;
- виявлення тенденцій і особливостей формування можливостей ведення цифрового бізнесу у сучасних реаліях України.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження;
- здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію;
- здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів;
- здатність проводити інформаційний бізнес як напрямок підприємницької діяльності;

Результати навчання:

- вміти застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-

економічними системами;

– вміти використовувати цифрові системи та технології для забезпечення ефективного функціонування складних економічних явищ ;

– вміти ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники;

– вміти здійснювати оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ПР, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	2	3	4
1	ЛК. Сучасна інформаційна економіка та її особливості	2	2
	ПЗ. Інформаційний бізнес як напрямок підприємницької діяльності	2	
	СР. Побудова інформаційного бізнесу на підприємстві	11	13
2	ЛК. Інформація як основний ресурс	2	2
	ПЗ. Види інформаційних продуктів і послуг	2	
	СР. Методи отримання й обробки маркетингової інформації	11	13
3	ЛК. Вплив цифрової економіки на ринок праці	2	2
	ПЗ. Дослідження конкурентного середовища на ринку праці	2	
	СР. Структурна перебудова економіки України	11	13
4	ЛК. Інформаційна модернізація шляхом цифровізації України	2	2
	ПЗ. Стан інвестицій у цифрову економіку в Україні	2	
	СР. Інформаційна економіка в контексті стратегічних пріоритетів розвитку України	11	13
5	ЛК. Електронний бізнес – середовище підприємницької діяльності в інформаційній економіці	2	
	ПЗ. Основи електронної комерції	2	2
	СР. Види електронної торгівлі	11	15
6	ЛК. Маркетинг в інформаційній економіці	2	
	ПЗ. Побудова маркетингової інформаційної системи	2	2
	СР. Принципи розробки та впровадження інформаційних систем	11	15
7	ЛК. Розвиток електронної комерції як складової цифрового бізнесу	2	
	ПЗ. Інтернет-маркетинг як основа успіху Е-комерції	2	
	СР. Особливості розвитку електронної комерції в Україні	11	15
8	ЛК. Можливості та основні загрози цифровізації	2	
	ПЗ. Позитивний вплив цифровізації	2	
	СР. Основні загрози та ризики цифровізації	11	15
Усього за семестр ЛК		16	4
Усього за семестр ПР		16	4
Усього за семестр СР		88	112
УСЬОГО за дисципліною		120	120

Методи навчання:

- словесний метод (лекції, пояснення, розповідь);
- інтерактивний метод (робота в малих групах);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальну шкалу.

Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності:

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62

4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (табл. 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- опанування освітнього серіалу «Відкриті дані для бізнесу» на платформі Дія.Освіта (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/opendata>) – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється за 100-бальною шкалою згідно з таблицею 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
	залік		
90-100	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89		B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального
35-59	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, де середовище є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло, надання відповідей на теоретичні питання та тестові завдання;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ», «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат», «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ». У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література.

Базова література:

1. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. Київ: НАУ, 2022. 200 с.
2. Барікова А.А. Електронна держава: нова ефективність урядування: монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 224 с.
3. Лепейко Т. І., Мазоренко О. В. Основи інформаційної економіки: навч. посібник. Харків: Вид. ХНЕУ. 2012. 136 с.
4. Палеха Ю. І. Інформаційний бізнес: підручник. Київ: Вид-во Ліра-К. 2015. 492 с.
5. Бурячок В.Л. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи та засоби боротьби. Київ : ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. 449 с.
6. Основи цифрової економіки: навч. посібник / За ред. Крисоватий А. І., Гулей А.І., Язлюк Б. О., Ліп'яніна-Гончаренко Х. В., Максимович В. І., Бутов А. М. Тернопіль: ЗУНУ, 2021 274 с.
7. Алексанян, А. Г. Інформаційна економіка: вплив на можливості людського розвитку. Соціально-трудові відносини: теорія та практика: зб. наук. пр. Київ : КНЕУ, 2018. № 1. с. 397–403.
8. Герасименко С. С. Роль статистичної інформації в інформатизованому суспільстві. Статистика України. 2020. № 2-3. С. 4-11.
9. Давидов Д. С., Рябовол Д. А., Крамаренко А. О., Квітка А. В. Роль хмарних технологій у цифровій економіці. Бізнес-Інформ. 2020. № 8. С. 171-177.

Додаткові джерела:

1. Bukht R., Heeks R. Defining, Conceptualising and Measuring the Digital Economy. Development Informatics Working Paper. 2017, No. 68. URL: <https://ssrn.com/abstract=3431732> (дата звернення: 25.08.2024 р.)
2. Challenges for Competition Policy in a Digitised Economy. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542235/IPOL_STU\(2015\)542235_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542235/IPOL_STU(2015)542235_EN.pdf) (дата звернення: 25.08.2024 р.)

3. Fayyaz S. A review on measuring digital trade & e-commerce as new economic statistics products. The 16th Conference of IAOS, 2018 URL: https://www.researchgate.net/publication/325734812_A_Review_on_Measuring_Digital_Trade_E-Commerce_as_New_Economic_Statistics_Products (дата звернення: 25.08.2024 р.)

4. Deloitte. What is Digital Economy? 2019 URL: <https://www.deloitte.com/mt/en/Industries/technology/research/mt-what-is-digital-economy.html> (дата звернення: 25.08.2024 р.)

6. Expert Group on Taxation of the Digital Economy. European Commission, 2014. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/expert-group-taxation-digital-economy_en (дата звернення: 25.08.2024 р.)

7. OECD, «ST1 Micro-data Lab: Intellectual Property Database,» 2019. [Онлайновий]. URL: <http://oe.cd/ipstats> (дата звернення: 25.08.2024 р.)

8. Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/> (дата звернення: 25.08.2024 р.)

9. УАФІК «Каталог FinTech-компаній України 2019». URL: <https://map.FinTechua.org/> (дата звернення: 25.08.2024 р.)

11. «ROZETKA, «Бренд». URL: <http://style.rozetka.ua/2/>. (дата звернення: 25.08.2024 р.)

12. Литвинов В.В. Моделирование та аналіз безпеки розподілених інформаційних систем. Чернігів : нац. технол. ун-т, 2016. 254 с.

13. Лужецький В.А., Войнович О.П., Дудатьєв А.В. Інформаційна безпека. Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2012. 240 с.

Навчально-методичний комплекс ВК «Цифрова економіка»: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4813>

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

підпис

Мордовцев О.С.
ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Дмитрієва О.І.
ПІБ